

Тест 2 финанси

В западната литература финансовите посредници най-често се разделят в следните групи?

- банки, небанкови институции, застрахователни компании, пенсионно-осигурителни дружества, лизингови фирми и др.

Неданъчните методи включват:

Изисквания данъка да бъде съобразен на данъчната основа и платеж на данъкоплатеца, дава съдържанието на следния принцип на данъч. облагане?

Задължително пенсионно осигуряване е ?

1. Печалбата на предприятието е:

- разлика м/у приходите и разходите

Здравноосигурителното дружество не може да участва като неограничено отговорен съдружник в събирателни дружества, командитни дружества и командитни дружества с акции. То може да инвестира здравноосигурителни резерви и собствени средства в чужбина с разрешение на Комисията за финансов надзор, четири години след получаване на лицензията.

Принципите, въз основа на които се осъществява инвестирането на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване са: надеждност; ликвидност; доходност и диверсификация.

Всяко пенсионноосигурително дружество може да управлява по един от всеки тип пенсионни фондове – универсален, професионален, допълнителен доброволен фонд и фонд за доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми.

Дружеството и пенсионните фондове са юридически обособени.

2. Акцията е

- ценна книга, удостоверяваща, че притежателят и участва с посочена номинална стойността в капитала на акционерното дружество

Акционерите имат права за участие в управлението, контролни и имуществени права.

Правата за участие в дружеството се състоят от правото на глас, на изказване на общото събрание на акционерите, на информация и на изборително право

3. Посочете коя от следните правно-организационни форми НЕ Е персонално?

- командитно дружество

Търговската банка не издава безвъзмездно банкова гаранция.

4. Финансовите пазари...

- са специфична сфера на стоково-парични отношения, в която се характеризира с търсенето и предлагането на паричен ресурс

5. Фондовата борса е:

- организиран и регулиран пазар за търговия с дългосрочни финансови инструменти

6. Облигацията е дългов инструмент, който може да се издава от...

- правителство, общините и фирми

7. Настоящата стойност на паричния поток се изменя...

- обратнопропорционално на изменението на лихвения процент

8. Лизингът е...

- финансов и оперативен

9. В банковата практика инвестиционните кредити...

- подлежат на контрол в/у погасяването

- верни са всички

- се отпускат за придобиване на дълготрайни активи

- се отпускат за дългосрочен период

10. Облигацията е...

- в повече от случаите облигациите се предлагат публично и се регистрират на фондовата борса

- средство за осигуряване на заеми

- верни са всички

- може да се търгува (купува и продава) до датата на падежа

11. Лихвения % може да се определи като...

- отношение на сумата на лихвата към главницата на заема, изразен в проценти

- отношение на главницата на заема към лихвата за периода, изразен в %

- отношението на първоначално депозирания сума към лихвата за периода, изразен в %

- няма верен отговор

12. Социалното осигуряване е дейност, свързана...
-спокриване на социалноосигурителни рискове

13. Овърдрафтът е...

- удобен начин за краткосрочно кредитиране
 - кредит по текуща (разплащателна сметка)
 - кредит за който не се изготвя погасителен план
- всички са верни**

14. Участници на финансовите пазари са...

-правителството,общините, фирмите и индивидите

15. Застрахователните дружества осъществяват дейност,...

- свързана със застрахователен риск
 - по осигуряване на застрахователно покритие на рискове
- верни са всички**
Оято е вид финансово посредничество

16. Реалните активи на фирмата НЕ ВКЛЮЧВАТ...

-вземания

17. Основните характеристики на дадено предприятие са...

- основна цел-максимизиране на богатството
 - правно-организационната форма, в която те участват в стопанския оборот
 - наличие на институционална рамка за осъществяване на дейността
- верни са всички**

18. Изготвянето на проспект е свързано със...

-дългосрочно финансиране на фирмата чрез публична емисия облигации или акции

19.Промяната на стойността на парите във времето отчита следните фактори;

- период от време и възвращаемост
 - темпът на инфлация
- верни са всички**

-риска
Те са 4 на бр. • продължителността на периода от време (t), за който са платени или получени; • нормата на възвращаемост на капитала (r) в стопанството; • темпа на инфлацията (i) в икономиката и • несигурността (риска) (R), с които те са обременени. Парите

20. Лихвеният процент може да се определи като:

-отношение на главницата на заема към лихвата за период, изразен в %

-няма верен отговор

- отнош. на първоначално депозиранията сума към лихвата за периода,измерена в %
- отношение на сумата на лихвата към главницата на заема, изразена в %

21. Счетоводен баланс на предприятието е ...

-показва състоянието на активи и пасиви към даден период

22. Финансовите посредници...

-у нас включват само банките

23. В банковата практика инвестиционните кредити...

-подлежат на контрол в/у погасяването

-верни са всички твърдения

- се отпускат за дългосрочни периоди
- се отпускат за придобиване надълготрайни активи

24.Икономическата дейност на предприятието се съпровожда със следните парични потоци...

-входящи (положителни) и изходящи (отрицателни)

25. Под търговски кредит се разбира:

-покупко - продажбата на стоки между производители или търговци чрез отсрочване на плащането;

26. Кой от изброените фактори представлява горна граница на нормата на лихвата (лихвения процент):

- нормата на печалбата на стопанската дейност, за финансирането на която се иска кредита;

27. Кой от изброените фактори представлява долна граница на нормата на лихвата (лихвения процент):

- минимално необходимите средства за издръжка на кредитора;

28. Колко е сумата на лихвата след 6 месеца, ако първоначално е внесена сума от 20 000 лв. при 5 % прост годишен лихвен процент ? -50

29. Вложени са 10 000 лв. на срочен месечен депозит при 6 % годишна лихва. Каква ще бъде сумата след 10 месеца ? - 10 511,40 лв.

31. Как се нарича и изчислява основния лихвен процент у нас?

- СРЕДНОАРИТМЕТИЧНА СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА ЛЕОНЦА

33. В какво се изразява общественото и икономическото положение на централната банка?

- Тя е банка на банките, на държавата и на нацията

34. С израза „кредитор от последна инстанция“ се означава;

- последният орган, който при нужда може да кредитира банките при наличието на ликвидни проблеми;

35. Когато Централната банка провежда политика на парично-кредитна експанзия (политика на “евтини пари”), тя обикновено:

- намалява процента на задължителните минимални резерви;

36. Когато Централната банка провежда политика на парично-кредитна рестрикция (политика на “скъпи пари”), тя обикновено:

- увеличава процента на задължителните минимални резерви;

37. Нормата (процентът) на задължителните минимални резерви на търговските банки в централната банка се определя като:

- норматив(процент) от сумата на депозитите в търговските банки;

38. Какви са особеностите на инструменти за парично регулиране, използвани от БНБ в условията на валутен борд

- Управление “Емисионно”;

- Управление “Банково”;

- Управление “Банков надзор”;

39. Съвременната концепция за оценяване на капиталовата адекватност се основава на разбирането за необходимостта от съответствие на собствения капитал на банката по отношение на:

- рисковия профил на банковата дейност;

40. В кой от трите аспекта същността на банката се обвързва с процеса на капиталообразуването (привличането на спестявания и превръщането им в капитали за кредитирате и инвестиране):

- функционален аспект;

41. Коя от следните позиции се отнася към банковите активи?

- инвестиции в ценни книжа;

42. Коя от следните банкови операции е пасивна операция:

- получаване на влогове;

43. Коя е основната финансова дилема при управлението на банката:

- балансиране на връзката “печалба / ликвидност”;

44. Колко е минимално изисквания от законодателството собствен капитал за лицензиране на банка: - 10 млн. лв.

45. Какъв обикновено е относителния дял на кредитния портфейл в активите в нормалната банкова практика? - около 50-60 %;

46. Под банкова ликвидност се разбира способността на банката:

- да погасява текущите си дългове в момента на падежа им;

47. Кои от посочените позиции формират собствения капитал на банката:

- основен капитал; резерви; печалба;

48. Кредитната линия представлява:

- споразумение между банката и фирмата, при което банката поема ангажимента за определен бъдещ период да кредитира фирмата до определена максимална сума;

49. Коя от следните РЕПО операции с ценни книжа банката би извършила при недостиг на ликвидни средства:

- продаване на ценни книжа с ангажимент за обратното им закупуване в бъдеще;

50. Ако банката очаква бъдещо нарастване на лихвените проценти, коя от следните инвестиционни стратегии би била най-подходяща за нея:

- да разпредели портфейла така, че една част да са само краткосрочни, а друга част - само дългосрочни вложения;

51. Операционният риск за банката представлява:

- вероятност от загуби, породени от неадекватни или неуспешни вътрешни процеси, действия от страна на хора или системи, или поради външни събития;

52. Дайте определение на понятието фирмени финанси.

Пазарите на ценни книжа могат да се разделят на вътрешни и външни за всяка една държава. **Вътрешният пазар се нарича** национален и може да се разглежда според това дали емитентът е резидент за страната като местен и чуждестранен.

Външният пазар се нарича още международен и търгуваните на него ценни книжа са достъпни за инвеститори от различни страни, а тяхното емитиране е извън законодателството на отделната страна.

53. Постоянните капитали на фирмата са равни на:

-сумата от собствен капитал, средносрочни и дългосрочни дългове;

54. Актива на баланса включва:

- краткосрочни и дългосрочни активи;

55. Напишете формулата за изчисляване на чистите оборотни капитали.

-Чист оборотен капитал= Краткотрайни (оборотни) активи - Текущия пасив (текущите, паричните, краткосрочни капитали)

56. Какви проблеми възникват при финансиране на нови инвестиции и как те се решават чрез самофинансиране?

57. В коя страна на баланса се посочва печалбата? Изяснете защо.

-Реализираната печалба за годината намира отражение в Пасива- води до нарастване стойността на актива или намаляване със същия размер на дълговете в пасива.

58. Изяснете принципа за финансово равновесие при осъществяване на инвестиции.

59. Краткосрочните активи включват:

- запаси, кредити, краткосрочни ценни книжа и бързоликвидни активи;

60. Срокът на кредита, отпуснат на клиента се изчислява:

-като съотношение на сумата на бизнес кредита /кредит-клиенти/ към средния дневен оборот.:

$K = \text{СКК} / \text{СДО} = \text{Сума на бизнес кредита} : \text{Среден дневен оборот, вкл. данъците} = \text{Брой на дните на оборота, или}$

$K = \text{СКК} / \text{ГО} = \text{Сума на бизнес кредита} \times 360 / : \text{Годишен оборот, вкл. данъците} = \text{Брой на дните на оборота}$

61. Напишете формулата за изчисляване на общия коефициент за обръщаемост на запасите в месеци:

- $K = \text{Текущи запаси} : \text{Оборот без данъци} / \times 360 = \text{Брой на дните на оборота}$

или

$K = \text{СНЗ} : \text{НРП} = \text{Средна наличност на запасите} \times 360 / : \text{Нетен размер на приходите} = \text{Времетраенето на един оборот в дни}$

62. Напишете и обяснете формулата за изчисляване на общия коефициент за обръщаемост на запаса:

63. Постоянната употреба на краткосрочните револвинг кредитни линии може да доведе до:

- **утежняване на високоликвидните активи, нарастване на финансовите разходи и увеличаване задлъжнялостта на фирмата;**

64. В кои случаи се наблюдава отрицателна потребност от краткосрочни активи?

-Фирмите с отрицателна потребност от оборотни активи се характеризират с това, че техният производствен цикъл поглъща ресурси, които предшестват употребите, поради действието на финансовите отклонения. От това следва, че те събират прихода от продажбите им преди да са покрили всичките си производствени разходи /именно към доставчиците на суровини или на стоки/

65. Изяснете връзката между потребност от краткосрочни активи и активност на фирмата.

-Разрастването на дейността на фирмата предизвиква нарастване на потребността от оборотни /краткосрочни/ активи

Потребността от оборотни активи не нараства със същия темп както оборота, тъй като някои от елементите на оборотния актив не нарастват пропорционално на равнището на дейността.

66. Дайте определение на понятието капиталова структура.

-Капиталовата структура на фирмата включва нейните дългосрочни капитали. **Дългосрочните /постоянните/ капитали на фирмата са равни на сумата от собствения капитал, средносрочни дългове и дългосрочни дългове: $ДК = СК + СК + ДД$**

67. Коефициентът за изчисляване на възвръщаемостта на собствения капитал се определя като:

- Количествена характеристика за ефективност на собствения капитал, чуждия капитал и активите на фирмата. **Коефициентите за възвръщаемост могат да бъдат положителни или отрицателни величини. Когато са положителни - показват степента на възвръщаемост на капитала, авансиран в инвестиции или дълготрайни активи, а когато са отрицателни - показват декапитализацията на фирмата.**

68. Каква е връзката между чистото богатство на фирмата и обема на инвестициите?

-Анализът на инвестициите и чистото богатство от началото на периода спомага за получаване на информация за финансовото състояние на фирмата. Всяко сравняване на инвестициите с дълготрайните активи в началото на периода позволява да се оцени значението на инвестиционната програма по отношение на **съществуващите дълготрайни активи**

**69. Напишете формулата за изчисляване на финансовия лост /ливъридж/.
-Икономически резултат - финансови резултати = чист резултат**

70. От какво се определя пазарната стойност на фирмата?

-Пазарната стойност на фирмата включва стойността на зетия капитал /заемния капитал/ и стойността на обикновените акции.

71. Да се изчисли капиталовата структура на фирмата като се има пред вид, че: обикновените акции са 10 млн. лв., привилегирани акции - 2 млн. лв., облигации - 9 млн. лв.

72. Фирма „X“ има брутна печалба /с включени финансови разходи/ 10 млн. лв.. Финансовите разходи са 600 хил. лв. Да се изчисли финансовия лост

73. Банките са специфични предприятия, които...:

верни са всички твърдения

74. Застрахователните дружества осъществяват дейност,

верни са всички твърдения

75. Изготвянето на проспект е свързано със...:

дългосрочно финансиране на фирмата чрез публична емисия облигации или акции

76. Инвестиционните фондове са:

Форма на колективно инвестиране

77. Кой от посочените фондове НЕ Е в обхвата на допълнителното пенсионно осигуряване в нашата страна?:

фонд "пенси" на държавното обществено осигуряване

78. Направено е дарение в полза на БЧК в размер на 1 800 лв.:

Признат разход

79. Настоящата стойност на паричен поток се изменя..?:

обратнопропорционално на изменението на лихвения процент

80. Облигацията е дългов инструмент който може да се издава от...:

-правителството, общините и фирмите?

81. Основните характеристики на дадено предприятие са:

верни са всички твърдения

82. Пазарите на ценни книжа се разделят на първични и вторични в зависимост от това:

Дали на тях се търгуват вече издадени ценни книжа

83. Печалбата на предприятието е: разлика между приходите и разходите

84. Посочете коя от следните правно-организационни форми НЕ Е персонална?:

събирателно дружество

85. Промяната на стойността на парите във времето отчита следните фактори:

верни са всички твърдения

86. Финансовите пазари, според срока на падежа на финансовите инструменти, са:

парични и капиталови

87. Финансовите пазари...

са специфична сфера на стоково-парични отношения в която се характеризира с търсенето и предлагането на паричен ресурс

88. Финансовите посредници :

у нас включват само банките

ДЪЛГОСРОЧНО ФИНАНСИРАНЕ НА ФИРМАТА

За да продава ценните си книжа на първичния пазар фирмата може да осъществи първоначалното предлагане на ценни книжа в една от двете си възможни форми: частно или публично. При частното предлагане в повечето случаи без финансов посредник (директно). При публичното предлагане емитентът оферира книжата си на неограничен кръг от лица или на лица над определен минимален брой.

Предмет на частно предлагане са предимно акции и облигации.

Първичното публично предлагане (Initial Public Offering) се отнася до първичния пазар на ценни книжа т.е. до продажбата на новоиздавани ценни книжа, а вторичното публично предлагане обхваща случаите, при които предложителят или поканите са направени от притежател на вече емитирани ценни книжа, който следователно е различен от емитента или инвестиционния посредник - поемател на емисията.

Вторичното публично предлагане обхваща обръщението, реалната търговия с ценните книжа. Вследващото изложение под емисия винаги се разбира “публична емисия”. Съгласно законовата уредба в нашата страна публично могат да се предлагат само поименни ценни книжа, които са в безналична форма и за прехвърлянето им не са предвидени ограничения и условия.

Не е налице публично предлагане когато ценните книжа се предлагат при ликвидация, изпълнително производство или производство по несъстоятелност без значение дали производството се отнася до емитент или до трето лице – притежател на ценните книжа. Не са публично предлагане и предложенията за сключване на договор между емитента и инвестиционни посредници или между инвестиционни посредници за поемане на емисията.

Първичното публично предлагане е преобладаващата форма на предлагане.

Организирането и реализацията на първоначална емисия ценни книжа включва следните етапи:

- Определяне на характеристиките на емитираните ценни книжа;
- Изготвяне на публичната оферта, наричана още проспект;
- пласиране на емисията

За да е законосъобразно публичното предлагане на ценни книжа е необходимо да бъдат публикувани проспект и съобщение по начин и със съдържанието, установени със закона и актовете по прилагането му. Проспектът и съобщението за публично предлагане в нашата страна могат да се публикуват само, ако Комисията за финансов надзор е издала писмено потвърждение на проспекта. Проспектът е публичната оферта и съдържа цялата обобщена информация (икономическа и правна) за дружеството-емитент и за предложените ценни книжа, която е необходима на инвеститорите за точна оценка на икономическото и финансовото състояние на емитента (активи, пасиви, финансови резултати), перспективите за неговото развитие и лицата, гарантиращи ценните книжа, както и на правата, свързани с ценните книжа-обект на предлагането.

Информацията в проспекта не може да е невярна, заблуждаваща или непълна и трябва да бъде представена по достъпен за инвеститорите начин. В определени случаи Комисията може да разреши изключване от проспекта на определена информация, изисквана от закона или да разреши частично или пълно освобождаване от задължението за публикуване на проспект . Проспектът може да се изготви като един цял документ, а може и да се изготви като отделни документи, а именно:

-☐ регистрационен документ, съдържащ минимално необходимата информация;

-☐ документ за предлаганите ценни книжа – съдържащ минимално определената информация за ценните книжа, които ще бъдат предлагани публично и резюме на проспекта.

Реализацията на емисията на ценни книжа може да се извърши посредством два метода - пряк и косвен. Първият предполага емисията да се реализира самостоятелно от емитента и поема изцяло риска, произтичащ от евентуален неуспех при реализирането на подписката.

Косвеният метод има редица предимства, основните от които са:

-☐ възможност на емитента да се възползва от опита на инвестиционния посредник при определяне цената на емисията и нейното пласиране;

-☐ възможност за емитента да се възползва от доверието, с което се ползва инвестиционния посредник пред потенциалните инвеститори и регулатора;

-☐ и не на последно място възможностите на посредника да поддържа цената на пласиране на емисията чрез “кросови сделки” (сделка, при която посредник оферира на пазара цена на закупуване на емисия, по която самият той изпълнява функциите на поемател).

В практиката често се прибегва и до формиране на “група за продажба” , която срещу комисиона изпълнява функциите на пласьор на емисията.

При индиректния начин за пласиране на емисия, последната се реализира от специализирана финансова институция въз основа на договор. От своя страна той се среща в две разновидности: без поемане и с поемане на риска от неизпълнение.

Пласирането на емисия без поемане на риска от неизпълнение се нарича метод „най-добри усилия” (“best efforts agreement”).

Понятието „кредит” се определя като форма на движение на заемния капитал.

Думата кредит произлиза от латинското наименование “credere”, която означава доверие, вяра и съответно от глагола credo – доверявам се, вярвам.

В Наредба № 22 на БНБ за централния кредитен

Една от формите на кредита е банковият кредит.

Така в зависимост от срочността банковите кредити често се делят на краткосрочни - със срок на погасяване до 12 месеца, средносрочни – със срок на погасяване от 1 до 3 години и дългосрочни – над 3 години.

Дългосрочните кредити в банковата практика се наричат инвестиционни кредити и се отпускат на фирмите за придобиване на дълготрайни активи. От своя страна те могат да бъдат разделени на следните две основни групи:

-☒ кредити за придобиване на машини и съоръжения;

-☒ кредити за ново строителство и ремонти.

Кредитите за придобиване на машини и съоръжения обикновено са със срок до 36 месеца и могат да се ползват на части (траншове) или изцяло. Тези кредити се обезпечават със залог на закупваните машините и съоръженията, с ипотeka на недвижим имот, със запис на заповед, издадена от фирмата-кредитоскател и авалирана от собствениците, като физически лица, т.е. изискват се и лични гаранции и др.

За да има марж на обезпечението от порядъка на над 120 % - 130 %, търговските банки изискват собствено участие на фирмата — минимум 25%-30%.

Кредитите за ново строителство могат да бъдат със срок до 36 месеца или значително по-дълги 60 месеца, в зависимост от големината на обекта, докато кредитите за ремонт обикновено са със срок до 36 месеца. Тук обезпечението задължително е ипотeka на недвижимо имущество, както и други обезпечения, по преценка на банката. И при кредитите за ново строителство, и при тези за ремонт се договаря гратисен период и за да бъде открито финансирането, се изисква наличие на собствени средства, от които се погасяват лихвите по кредита до въвеждането на обекта в действие.

Много важно за търговските банки е качеството на дадените обезпечения, което се изразява в следното:

-☒ Обезпеченията да са бързо ликвидни, да имат пазар за реализация, да няма тежести върху тях;

-☒ Стойността на обезпечението да е стабилна величина за целия срок на кредита, да се наблюдава тенденция към увеличаване, а не към спадане.

-☒ Наличие на пълно застрахователно покритие на всички рискове;

-☒ Остатъчният експлоатационен срок на дадения за обезпечение актив да е по-дълъг от срока на отпускания кредит;

Понятието „лизинг“ произлиза от английския глагол „to lease“ и означава наемам нещо. През XIX век, когато във Великобритания е сключен първия договор за лизинг. Силно развитие лизингът получава в края на XIX век и началото на XX век в САЩ. През 1877 г. телефонната компания „БЕЛ“ взема доста напредничаво решение за онова време - да отдава под наем произведените телефонни апарати вместо да ги продава.

Правото на ползване и правото на владееие се разграничават. При сключване на лизингов договор правото на владееие остава в полза на лизингодателя, а правото на ползване в полза на лизингополучателя. В случай, че двете страни са се договорили, след изтичане на лизинговия период, собствеността може да бъде прехвърлена, т.е лизингополучателят има правото да закупи актива, с което придобива и правото на владееие. Това се описва в отделна клауза в лизинговия договор.

В зависимост от икономическата си същност, лизингът може да бъде финансов или оперативен.

-от броя на участниците, финансиращи лизинговата операция - едностранен (с един инвеститор), двустранен и многостранен (с повече от един инвеститор).

-от това, коя от страните поема чрез лизинговия договор риска от всички задължения, свързани с експлоатацията на обекта, лизингът се разделя на бруто и нето.

-от това дали лизингодателя и лизингополучателя са от една и съща държава - вътрешен и външен.

-от обекта на лизинговата операция - лизинг на дълготрайни и лизинг на краткотрайни материални активи.

Най - разпространеното деление на лизинга е според икономическата му същност - финансов и оперативен лизинг.

Когато се определя даден лизингов договор като финансов или оперативен, най - важно е да се анализира същността на сделката. в някои държави се изисква задължително да бъде упоменато в договора какъв е вида на лизинга.

В България няма такова изискване и за класифициране на лизинговата операция се използват МСС 17, в които са описани пет основни ситуации, при които лизинговия договор се класифицира като финансов, а именно:
.....5 БР.

Основната характеристика на финансовия лизинг е това, че лизингополучателят в края на лизинговия период има право да придобие ползвания от него актив, т.е. собствеността се прехвърля в момента на изплащането на договорените вноски.

В зависимост от вида на валутата, в която се отпускат:

- кредити в национална валута; кредити в чуждестранна валута.

Кредитите в чуждестранна валута се оценяват по централния курс на БНБ в деня на тяхното отпускане. Търговската банка прави ежедневна преоценка на кредитния си портфейл в чуждестранна валута на база курса на БНБ за съответната валута.

Според начина на усвояване банковите кредити се класифицират на:

стандартен банков кредит; кредитна линия; револвиращ кредит; овърдрафт кредит.

Стандартния банков кредит е, че той се усвоява еднократно или на траншове, определени в договора за кредит. Погасяването му става на основата на погасителен план или еднократно. При тези кредити може да се договори и гратисен период, при който не се правят погасявания на главницата, но се плащат полагащите се лихви.

Началото на факторинга като начин за уреждане реализацията на произведени стоки и оказани услуги се поставя в САЩ в края на XIX век.

Факторинг е покупката на еднократни или текущи вземания при условията на отложено плащане, свързани с доставката на стоки или оказване на услуги от банка или друга финансова институция, наречена фактор.

Факторинговата дейност включва следните по-важни функции:

- изкупуване на вземания с отложено плащане по търговски фактури;
- авансово плащане по търговските фактури на доставчика;
- събиране на търговските вземания от платеща;
- поемане на риска от забавяне на плащанията или неплащане на дължимите суми по търговските фактури.

Във факторинговата сделка участват най-малко три страни:

- клиент по факторинга – продавач на стоки или услуги с отложено заплащане за след определен период от време. Посредством факторинга той си осигурява финансиране чрез възмездно прехвърляне на правото върху бъдещите си вземания върху финансова или нефинансова институция, наречена фактор;

- фактор – банка или друга финансова институция, която се е специализирала в дейност по откупуване на права върху бъдещи вземания; длъжник – платещът, който се явява купувач на стоката или услугата и който е в договорни отношения с доставчика.

Факторинговите сделки са краткосрочни – обикновено от 30 дни до 90 дни. Факторът, най-често търговска банка, изплаща процент от стойността на вземането. Останалите суми се отнасят по специално открита сметка и се превеждат на доставчика след окончателното събиране на вземанията от платеща.

По-важните видове факторинг са:

- **Открит и скрит факторинг** – при открития факторинг длъжникът по сделката в лицето на купувача е информиран за прехвърлянето на вземанията и съответно той извършва плащанията пряко към фактора. При скрития факторинг купувачите не са уведомени за факторинговата операция и плащат дължимите суми на продавача. Съгласно сключения от него договор за факторинг, продавачът получава тези суми като представител на фактора и му ги предава или влага в отделна банкова сметка на негово име.

- **Същински и несъщински факторинг** – при същинския факторинг факторът освен, че финансира продавача, поема и риска платещът да се окаже неспособен да извърши плащанията по търговската сделка или да откаже тези плащания. При несъщинския факторинг продавачът носи риска да не се плати по сделката и потенциално е изложен на претенции от страна на фактора за изплащане на дължимите суми по вземанията;

- **Факторинг с регрес,** при който доставчикът на стоката или услугата носи солидарна отговорност спрямо фактора за изплащане на авансираните суми по фактурите, т.е. той се явява в ролята на солидарен длъжник на платеща.

Най-често във факторинговите сделки участват търговските банки.

Тест 2 финанси

В западната литература финансовите посредници най-често се разделят в следните групи?

- банки, небанкови институции, застрахователни компании, пенсионно-осигурителни дружества, лизингови фирми и др.

Неданаъчните методи включват:

Изискванията данъка да бъде съизмерен на данъчната основа и платеж на данъкоплатеца, дава съдържанието на следния принцип на данъч. облагане?

Задължително пенсионно осигуряване е ?

1. Печалбата на предприятието е:

- разлика м/у приходите и разходите

Здравноосигурителното дружество не може да участва като неограничено отговорен съдружник в събирателни дружества, командитни дружества и командитни дружества с акции. То може да инвестира здравноосигурителни резерви и собствени средства в чужбина с разрешение на Комисията за финансов надзор, четири години след получаване на лицензията.

Принципите, въз основа на които се осъществява инвестирането на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване са: надеждност; ликвидност; доходност и диверсификация.

Всяко пенсионноосигурително дружество може да управлява по един от всеки тип пенсионни фондове – универсален, професионален, допълнителен доброволен фонд и фонд за доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми.

Дружеството и пенсионните фондове са юридически обособени.

2. Акцията е

- ценна книга, удостоверяваща, че притежателят и участва с посочена номинална стойност в капитала на акционерното дружество

Акционерите имат права за участие в управлението, контролни и имуществени права.

Правата за участие в дружеството се състоят от правото на глас, на изказване на общото събрание на акционерите, на информация и на избирателно право

3. Посочете коя от следните правно-организационни форми НЕ Е персонално?

- командитно дружество

Търговската банка не издава безвъзмездно банкова гаранция.

4. Финансовите пазари...

- са специфична сфера на стоково-парични отношения, в която се характеризира с търсенето и предлагането на паричен ресурс

5. Фондовата борса е:

- организиран и регулиран пазар за търговия с дългосрочни финансови инструменти

6. Облигацията е дългов инструмент, който може да се издава от...

- правителство, общините и фирми

7. Настоящата стойност на паричния поток се изменя...

-обратнопропорционално на изменението на лихвения процент

8. Лизингът е...

- финансов и оперативен

9. В банковата практика инвестиционните кредити...

-подлежат на контрол в/у погасяването

-верни са всички

-се отпуска за придобиване на дълготрайни активи

-се отпускат за дългосрочен период

10. Облигацията е...

-в повече от случаите облигациите се предлагат публично и се регистрират на фондовата борса

-средство за осигуряване на заеми

-верни са всички

-може да се търгува(купува и продава) до датата на падежа

11. Лихвения % може да се определи като...

-отношение на сумата на лихвата към главницата на заема, изразен в проценти

-отношение на главницата на заема към лихвата за периода, изразен в %

-отношението на първоначално депозираната сума към лихвата за периода, изразен в %

-няма верен отговор

12. Социалното осигуряване е дейност, свързана...

-спокриване на социалноосигурителни рискове

-

13. Овърдрафтът е...

-удобен начин за краткосрочно кредитиране

-кредит по текуща (разплащателна сметка)

-кредит за който не се изготвя погасителен план

-всички са верни

14. Участници на финансовите пазари са...

-правителството,общините, фирмите и индивидите

15. Застрахователните дружества осъществяват дейност,...

-свързана със застрахователен риск

-по осигуряване на застрахователно покритие на рискове

-верни са всички

Оято е вид финансово посредничество

16. Реалните активи на фирмата НЕ ВКЛЮЧВАТ...

-вземания

17. Основните характеристики на дадено предприятие са...

-основна цел-максимизиране на богатството

-правно-организационната форма, в която те участват в стопанския оборот

-наличие на институционална рамка за осъществяване на дейността

-верни са всички

18. Изготвянето на проспект е свързано със...

-дългосрочно финансиране на фирмата чрез публична емисия облигации или акции

19.Промяната на стойността на парите във времето отчита следните фактори;

-период от време и възвращаемост

-темпът на инфлация

-верни са всички

-риска

Те са 4 на бр. • продължителността на периода от време (t), за който са платени или получени; • нормата на възвращаемост на капитала (r) в стопанството; • темпа на инфлацията (i) в икономиката и • несигурността (риска) (R), с които те са обременени. Парите

20. Лихвеният процент може да се определи като:

-отношение на главницата на заема към лихвата за период, изразен в %

-няма верен отговор

-отнош. на първоначално депозираната сума към лихвата за периода, измерена в %

-отношение на сумата на лихвата към главницата на заема, изразена в %

21. Счетоводен баланс на предприятието е ...

-показва състоянието на активи и пасиви към даден период

22. Финансовите посредници...

-у нас включват само банките

23. В банковата практика инвестиционните кредити...

-подлежат на контрол в/у погасяването

-верни са всички твърдения

-се отпускат за дългосрочни периоди

-се отпускат за придобиване надълготрайни активи

24.Икономическата дейност на предприятието се съпровожда със следните парични потоци...

-входящи (положителни) и изходящи (отрицателни)

25. Под търговски кредит се разбира:

-покупко - продажбата на стоки между производители или търговци чрез отсрочване на плащането;

26. Кой от изброените фактори представлява горна граница на нормата на лихвата (лихвения процент):

- нормата на печалбата на стопанската дейност, за финансирането на която се иска кредита;

27. Кой от изброените фактори представлява долна граница на нормата на лихвата (лихвения процент):

- минимално необходимите средства за издръжка на кредитора;

28. Колко е сумата на лихвата след 6 месеца, ако първоначално е внесена сума от 20 000 лв. при 5 % прост годишен лихвен процент ? -50

29. Вложени са 10 000 лв. на срочен месечен депозит при 6 % годишна лихва. Каква ще бъде сумата след 10 месеца ? - 10 511,40 лв.

31. Как се нарича и изчислява основния лихвен процент у нас?

-СРЕДНОАРИТМЕТИЧНА СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА ЛЕОНЦА

33. В какво се изразява общественото и икономическото положение на централната банка?

- Тя е банка на банките, на държавата и на нацията

34. С израза „кредитор от последна инстанция” се означава;

- последният орган, който при нужда може да кредитира банките при наличието на ликвидни проблеми;

35. Когато Централната банка провежда политика на парично-кредитна експанзия (политика на “евтини пари”), тя обикновено:

- намалява процента на задължителните минимални резерви;

36. Когато Централната банка провежда политика на парично-кредитна рестрикция (политика на “скъпи пари”), тя обикновено:

- увеличава процента на задължителните минимални резерви;

37. Нормата (процентът) на задължителните минимални резерви на търговските банки в централната банка се определя като:

- норматив(процент) от сумата на депозитите в търговските банки;

38. Какви са особеностите на инструменти за парично регулиране, използвани от БНБ в условията на валутен борд

- Управление “Емисионно”;

- Управление “Банково”;

- Управление “Банков надзор”;

39. Съвременната концепция за оценяване на капиталовата адекватност се основава на разбирането за необходимостта от съответствие на собствения капитал на банката по отношение на:

- рисковия профил на банковата дейност;

40. В кой от трите аспекта същността на банката се обвързва с процеса на капиталообразуването (привличането на спестявания и превръщането им в капитали за кредитирате и инвестиране):

- функционален аспект;

41. Коя от следните позиции се отнася към банковите активи?

- инвестиции в ценни книжа;

42. Коя от следните банкови операции е пасивна операция:

- получаване на влогове;

43. Коя е основната финансова дилема при управлението на банката:

- балансиране на връзката “печалба / ликвидност”;

44. Колко е минимално изисквания от законодателството собствен капитал за лицензиране на банка: - 10 млн. лв.

45. Какъв обикновено е относителния дял на кредитния портфейл в активите в нормалната банкова практика? - около 50-60 %;

46. Под банкова ликвидност се разбира способността на банката:

- да погасява текущите си дългове в момента на падежа им;

47. Кои от посочените позиции формират собствения капитал на банката:

- основен капитал; резерви; печалба;

48. Кредитната линия представлява:

- споразумение между банката и фирмата, при което банката поема ангажимента за определен бъдещ период да кредитира фирмата до определена максимална сума;

49. Коя от следните РЕПОоперации с ценни книжа банката би извършила при недостиг на ликвидни средства:

- продаване на ценни книжа с ангажимент за обратното им закупуване в бъдеще;

50. Ако банката очаква бъдещо нарастване на лихвените проценти, коя от следните инвестиционни стратегии би била най-подходяща за нея:

- да разпредели портфейла така, че една част да са само краткосрочни, а друга част - само дългосрочни вложения;

51. Операционният риск за банката представлява:

- вероятност от загуби, породени от неадекватни или неуспешни вътрешни процеси, действия от страна на хора или системи, или поради външни събития;

52. Дайте определение на понятието фирмени финанси.

Пазарите на ценни книжа могат да се разделят на вътрешни и външни за всяка една държава. Вътрешният пазар се нарича национален и може да се разглежда според това дали емитентът е резидент за страната като местен и чуждестранен.

Външният пазар се нарича още международен и търгуваните на него ценни книжа са достъпни за инвеститори от различни страни, а тяхното емитиране е извън законодателството на отделната страна.

53. Постоянните капитали на фирмата са равни на:

- сумата от собствен капитал, средносрочни и дългосрочни дългове;

54. Актива на баланса включва:

- краткосрочни и дългосрочни активи;

55. Напишете формулата за изчисляване на чистите оборотни капитали.

- Чист оборотен капитал = Краткотрайни (оборотни) активи - Текущия пасив (текущите, паричните, краткосрочни капитали)

56. **Какви проблеми възникват при финансиране на нови инвестиции и как те се решават чрез самофинансиране?**

57. В коя страна на баланса се посочва печалбата? Изяснете защо.

- Реализираната печалба за годината намира отражение в Пасива - води до нарастване стойността на актива или намаляване със същия размер на дълговете в пасива.

58. **Изяснете принципа за финансово равновесие при осъществяване на инвестиции.**

59. Краткосрочните активи включват:

- запаси, кредити, краткосрочни ценни книжа и бързоликвидни активи;

60. Срокът на кредита, отпуснат на клиента се изчислява:

-като съотношение на сумата на бизнес кредита /кредит-клиенти/ към средния дневен оборот.:

$K = \text{СКК} / \text{СДО} = \text{Сума на бизнес кредита} : \text{Среден дневен оборот, вкл. данъците} = \text{Брой на дните на оборота, или}$

$K = \text{СКК} / \text{ГО} = \text{Сума на бизнес кредита} \times 360 / \text{Годишен оборот, вкл. данъците} = \text{Брой на дните на оборота}$

61. Напишете формулата за изчисляване на общия коефициент за обръщаемост на запасите в месеци:

- $K = \text{Текущи запаси} : \text{Оборот без данъци} / \times 360 = \text{Брой на дните на оборота}$

или

$K = \text{СНЗ} : \text{НРП} = \text{Средна наличност на запасите} \times 360 / \text{Нетен размер на приходите} = \text{Времетраенето на един оборот в дни}$

62. Напишете и обяснете формулата за изчисляване на общия коефициент за обръщаемост на запаса:

63. Постоянната употреба на краткосрочните револвинг кредитни линии може да доведе до:

- утежняване на високоликвидните активи, нарастване на финансовите разходи и увеличаване задлъжнялостта на фирмата;

64. В кои случаи се наблюдава отрицателна потребност от краткосрочни активи?

-Фирмите с отрицателна потребност от оборотни активи се характеризират с това, че техният производствен цикъл поглъща ресурси, които предшвестват употребите, поради действието на финансовите отклонения. От това следва, че те събират прихода от продажбите им преди да са покрили всичките си производствени разходи /именно към доставчиците на суровини или на стоки/

65. Изяснете връзката между потребност от краткосрочни активи и активност на фирмата.

-Разрастването на дейността на фирмата предизвиква нарастване на потребността от оборотни /краткосрочни/ активи

Потребността от оборотни активи не нараства със същия темп както оборота, тъй като някои от елементите на оборотния актив не нарастват пропорционално на равнището на дейността.

66. Дайте определение на понятието капиталова структура.

-Капиталовата структура на фирмата включва нейните дългосрочни капитали.

Дългосрочните /постоянните/ капитали на фирмата са равни на сумата от собствения капитал, средносрочни дългове и дългосрочни дългове: $\text{ДК} = \text{СК} + \text{СК} + \text{ДД}$

67. Коефициентът за изчисляване на възвръщаемостта на собствения капитал се определя като:

- Количествена характеристика за ефективност на собствения капитал, чуждия капитал и активите на фирмата.

Коефициентите за възвръщаемост могат да бъдат положителни или отрицателни величини. Когато са положителни - показват степента на възвръщаемост на капитала, авансиран в инвестиции или дълготрайни активи, а когато са отрицателни - показват декапитализацията на фирмата.

68. Каква е връзката между чистото богатство на фирмата и обема на инвестициите?

-Анализът на инвестициите и чистото богатство от началото на периода спомага за получаване на информация за финансовото състояние на фирмата. Всяко сравняване на инвестициите с дълготрайните активи в началото на периода

позволява да се оцени значението на инвестиционната програма по отношение на съществуващите дълготрайни активи

69. Напишете формулата за изчисляване на финансовия лост /ливъридж/.
-Икономически резултат - финансови резултати = чист резултат

70. От какво се определя пазарната стойност на фирмата?
-Пазарната стойност на фирмата включва стойността на заетия капитал /заемния капитал/ и стойността на обикновените акции.

71. Да се изчисли капиталовата структура на фирмата като се има пред вид, че: обикновените акции са 10 млн. лв., привилегирани акции - 2 млн. лв., облигации - 9 млн. лв.

72. Фирма „X” има брутна печалба /с включени финансови разходи/ 10 млн. лв.. Финансовите разходи са 600 хил. лв. Да се изчисли финансовия лост

73. Банките са специфични предприятия, които...:
верни са всички твърдения

74. Застрахователните дружества осъществяват дейност,
верни са всички твърдения

75. Изготвянето на проспект е свързано със...:
дългосрочно финансиране на фирмата чрез публична емисия облигации или акции

76. Инвестиционните фондове са:
Форма на колективно инвестиране

77. Кой от посочените фондове НЕ Е в обхвата на допълнителното пенсионно осигуряване в нашата страна?:
фонд "пенсии" на държавното обществено осигуряване

78. Направено е дарение в полза на БЧК в размер на 1 800 лв.:
Признат разход

79. Настоящата стойност на паричен поток се изменя..?:
обратнопропорционално на изменението на лихвения процент

80. Облигацията е дългов инструмент който може да се издава от...:
-правителството, общините и фирмите?

81. Основните характеристики на дадено предприятие са:
верни са всички твърдения

82. Пазарите на ценни книжа се разделят на първични и вторични в зависимост от това:
Дали на тях се търгуват вече издадени ценни книжа

83. Печалбата на предприятието е: разлика между приходите и разходите

84. Посочете коя от следните правно-организационни форми НЕ Е персонална?:
събирателно дружество

85.Промяната на стойността на парите във времето отчита следните фактори:

верни са всички твърдения

86.Финансовите пазари, според срока на падежа на финансовите инструменти, са:

парични и капиталови

87.Финансовите пазари...

са специфична сфера на стоково-парични отношения в която се характеризира с търсенето и предлагането на паричен ресурс

88.Финансовите посредници :

у нас включват само банките

ДЪЛГОСРОЧНО ФИНАНСИРАНЕ НА ФИРМАТА

За да продава ценните си книжа на първичния пазар фирмата може да осъществи първоначалното предлагане на ценни книжа в една от двете си възможни форми: частно или публично. При частното предлагане в повечето случаи без финансов посредник (директно). При публичното предлагане емитентът оферира книжата си на неограничен кръг от лица или на лица над определен минимален брой.

Предмет на частно предлагане са предимно акции и облигации.

Първичното публично предлагане (Initial Public Offering) се отнася до първичния пазар на ценни книжа т.е. до продажбата на новоиздавани ценни книжа, а вторичното публично предлагане обхваща случаите, при които предложителят или поканите са направени от притежател на вече емитирани ценни книжа, който следователно е различен от емитента или инвестиционния посредник - поемател на емисията.

Вторичното публично предлагане обхваща обръщението, реалната търговия с ценните книжа. Вследващото изложение под емисия винаги се разбира “публична емисия”. Съгласно законовата уредба в нашата страна публично могат да се предлагат само поименни ценни книжа, които са в безналична форма и за прехвърлянето им не са предвидени ограничения и условия.

Не е налице публично предлагане когато ценните книжа се предлагат при ликвидация, изпълнително производство или производство по несъстоятелност без значение дали производството се отнася до емитент или до трето лице – притежател на ценните книжа. Не са публично предлагане и предложенията за сключване на договор между емитента и инвестиционни посредници или между инвестиционни посредници за поемане на емисията.

Първичното публично предлагане е преобладаващата форма на предлагане.

Организирането и реализацията на първоначална емисия ценни книжа включва следните етапи:

- Определяне на характеристиките на емитираните ценни книжа;
- Изготвяне на публичната оферта, наричана още проспект;
- пласиране на емисията

За да е законосъобразно публичното предлагане на ценни книжа е необходимо да бъдат публикувани проспект и съобщение по начин и със съдържанието, установени със закона и актовете по прилагането му. Проспектът и съобщението за публично предлагане в нашата страна могат да се публикуват само, ако Комисията за финансов надзор е издала писмено потвърждение на проспекта. Проспектът е публичната оферта

и съдържа цялата обобщена информация (икономическа и правна) за дружеството-емитент и за предложените ценни книжа, която е необходима на инвеститорите за точна оценка на икономическото и финансовото състояние на емитента (активи, пасиви, финансови резултати), перспективите за неговото развитие и лицата, гарантиращи ценните книжа, както и на правата, свързани с ценните книжа-обект на предлагането.

Информацията в проспекта не може да е невярна, заблуждаваща или непълна и трябва да бъде представена по достъпен за инвеститорите начин. В определени случаи Комисията може да разреши изключване от проспекта на определена информация, изисквана от закона или да разреши частично или пълно освобождаване от задължението за публикуване на проспект. Проспектът може да се изготви като един цял документ, а може и да се изготви като отделни документи, а именно:

- регистрационен документ, съдържащ минимално необходимата информация;
- документ за предлаганите ценни книжа – съдържащ минимално определената информация за ценните книжа, които ще бъдат предлагани публично и резюме на проспекта.

Реализацията на емисията на ценни книжа може да се извърши посредством два метода - пряк и косвен. Първият предполага емисията да се реализира самостоятелно от емитента и поема изцяло риска, произтичащ от евентуален неуспех при реализирането на подписката.

Косвеният метод има редица предимства, основните от които са:

- възможност на емитента да се възползва от опита на инвестиционния посредник при определяне цената на емисията и нейното пласиране;
- възможност за емитента да се възползва от доверието, с което се ползва инвестиционния посредник пред потенциалните инвеститори и регулатора;
- и не на последно място възможностите на посредника да поддържа цената на пласиране на емисията чрез “кросови сделки” (сделка, при която посредник оферира на пазара цена на закупуване на емисия, по която самият той изпълнява функциите на поемател).

В практиката често се прибегва и до формиране на “група за продажба”, която срещу комисиона изпълнява функциите на пласьор на емисията.

При индиректния начин за пласиране на емисия, последната се реализира от специализирана финансова институция въз основа на договор. От своя страна той се среща в две разновидности: без поемане и с поемане на риска от неизпълнение.

Пласирането на емисия без поемане на риска от неизпълнение се нарича метод „най-добри усилия” (“best efforts agreement”).

Понятието „кредит” се определя като форма на движение на заемния капитал.

Думата кредит произлиза от латинското наименование “credere”, която означава доверие, вяра и съответно от глагола credo – доверявам се, вярвам.

В Наредба № 22 на БНБ за централния кредитен

Една от формите на кредита е банковият кредит.

Така в зависимост от срочността банковите кредити често се делят на краткосрочни - със срок на погасяване до 12 месеца, средносрочни – със срок на погасяване от 1 до 3 години и дългосрочни – над 3 години.

Дългосрочните кредити в банковата практика се наричат инвестиционни кредити и се отпускат на фирмите за придобиване на дълготрайни активи. От своя страна те могат да бъдат разделени на следните две основни групи:

-□ кредити за придобиване на машини и съоръжения;

-□ кредити за ново строителство и ремонти.

Кредитите за придобиване на машини и съоръжения обикновено са със срок до 36 месеца и могат да се ползват на части (траншове) или изцяло. Тези кредити се обезпечават със залог на закупуваните машините и съоръженията, с ипотeka на недвижим имот, със запис на заповед, издадена от фирмата-кредитоскател и авалирана от собствениците, като физически лица, т.е. изискват се и лични гаранции и др.

За да има марж на обезпечението от порядъка на над 120 % - 130 %, търговските банки изискват собствено участие на фирмата — минимум 25%-30%.

Кредитите за ново строителство могат да бъдат със срок до 36 месеца или значително по-дълги 60 месеца, в зависимост от големината на обекта, докато кредитите за ремонт обикновено са със срок до 36 месеца. Тук обезпечението задължително е ипотeka на недвижимо имущество, както и други обезпечения, по преценка на банката. И при кредитите за ново строителство, и при тези за ремонт се договаря gratuitен период и за да бъде открито финансирането, се изисква наличие на собствени средства, от които се погасяват лихвите по кредита до въвеждането на обекта в действие.

Много важно за търговските банки е качеството на дадените обезпечения, което се изразява в следното:

-□ Обезпеченията да са бързо ликвидни, да имат пазар за реализация, да няма тежести върху тях;

-□ Стойността на обезпечението да е стабилна величина за целия срок на кредита, да се наблюдава тенденция към увеличаване, а не към спадане.

-□ Наличие на пълно застрахователно покритие на всички рискове;

-□ Остатъчният експлоатационен срок на дадения за обезпечение актив да е по-дълъг от срока на отпускания кредит;

Понятието „лизинг” произлиза от английския глагол „to lease” и означава наемам нещо. През XIX век, когато във Великобритания е сключен първия договор за лизинг. Силно развитие лизингът получава в края на XIX век и началото на XX век в САЩ. През 1877 г. телефонната компания „БЕЛ” взема доста напредничаво решение за онова време - да отдава под наем произвежданите телефонни апарати вместо да ги продава.

Правото на ползване и правото на владение се разграничават. При сключване на лизингов договор правото на владение остава в полза на лизингодателя, а правото на ползване в полза на лизингополучателя. В случай, че двете страни са се договорили, след изтичане на лизинговия период, собствеността може да бъде прехвърлена, т.е. лизингополучателят има правото да закупи актива, с което придобива и правото на владение. Това се описва в отделна клауза в лизинговия договор.

В зависимост от икономическата си същност, лизингът може да бъде финансов или оперативен.

-от броя на участниците, финансиращи лизинговата операция - едностранен (с един инвеститор), двустранен и многостранен (с повече от един инвеститор).

-от това, коя от страните поема чрез лизинговия договор риска от всички задължения, свързани с експлоатацията на обекта, лизингът се разделя на бруто и нето.

-от това дали лизингодателя и лизингополучателя са от една и съща държава - вътрешен и външен.

-от обекта на лизинговата операция - лизинг на дълготрайни и лизинг на краткотрайни материални активи.

Най - разпространеното деление на лизинга е според икономическата му същност - финансов и оперативен лизинг.

Когато се определя даден лизингов договор като финансов или оперативен, най - важно е да се анализира същността на сделката. в някои държави се изисква задължително да бъде упоменато в договора какъв е вида на лизинга.

В България няма такова изискване и за класифициране на лизинговата операция се използват МСС 17, в които са описани пет основни ситуации, при които лизинговия договор се класифицира като финансов, а именно:

.....5 БР.

Основната характеристика на финансовия лизинг е това, че лизингополучателят в края на лизинговия период има право да придобие ползвания от него актив, т.е. собствеността се прехвърля в момента на изплащането на договорените вноски.

В зависимост от вида на валутата, в която се отпускат:

- кредити в национална валута; кредити в чуждестранна валута.

Кредитите в чуждестранна валута се оценяват по централния курс на БНБ в деня на тяхното отпускане. Търговската банка прави ежедневна преоценка на кредитния си портфейл в чуждестранна валута на база курса на БНБ за съответната валута.

Според начина на усвояване банковите кредити се класифицират на:

стандартен банков кредит; кредитна линия; револвиращ кредит; овърдрафт кредит.

Стандартния банков кредит е, че той се усвоява еднократно или на траншове, определени в договора за кредит. Погасяването му става на основата на погасителен план или еднократно. При тези кредити може да се договори и гратисен период, при който не се правят погасявания на главницата, но се плащат полагащите се лихви.

Началото на факторинга като начин за уреждане реализацията на произведени стоки и оказани услуги се поставя в САЩ в края на XIX век.

Факторинг е покупката на еднократни или текущи вземания при условията на отложено плащане, свързани с доставката на стоки или оказване на услуги от банка или друга финансова институция, наречена фактор.

Факторинговата дейност включва следните по-важни функции:

- изкупуване на вземания с отложено плащане по търговски фактури;
- авансово плащане по търговските фактури на доставчика;
- събиране на търговските вземания от платеща;
- поемане на риска от забавяне на плащанията или неплащане на дължимите суми по търговските фактури.

Във факторинговата сделка участват най-малко три страни:

- клиент по факторинга – продавач на стоки или услуги с отложено заплащане за след определен период от време. Посредством факторинга той си осигурява финансиране чрез възмездно прехвърляне на правото върху бъдещите си вземания върху финансова или нефинансова институция, наречена фактор;

- фактор – банка или друга финансова институция, която се е специализирала в дейност по откупуване на права върху бъдещи вземания; длъжник – платещът, който се явява купувач на стоката или услугата и който е в договорни отношения с доставчика.

Факторинговите сделки са краткосрочни – обикновено от 30 дни до 90 дни.
Факторът, най-често търговска банка, изплаща процент от стойността на вземането. Останалите суми се отнасят по специално открита сметка и се превеждат на доставчика след окончателното събиране на вземанията от платеща.

По-важните видове факторинг са:

- **Открит и скрит факторинг** – при открития факторинг длъжникът по сделката в лицето на купувача е информиран за прехвърлянето на вземанията и съответно той извършва плащанията пряко към фактора. При скрития факторинг купувачите не са уведомени за факторинговата операция и плащат дължимите суми на продавача. Съгласно сключения от него договор за факторинг, продавачът получава тези суми като представител на фактора и му ги предава или влага в отделна банкова сметка на негово име.

- **Същински и несъщински факторинг** – при същинския факторинг факторът освен, че финансира продавача, поема и риска платещът да се окаже неспособен да извърши плащанията по търговската сделка или да откаже тези плащания. При несъщинския факторинг продавачът носи риска да не се плати по сделката и потенциално е изложен на претенции от страна на фактора за изплащане на дължимите суми по вземанията;

- **Факторинг с регрес**, при който доставчикът на стоката или услугата носи солидарна отговорност спрямо фактора за изплащане на авансираните суми по фактурите, т.е. той се явява в ролята на солидарен длъжник на платеща.

Най-често във факторинговите сделки участват търговските банки.

Финансите са: фискалната функция, разпределителна функция, алокативна/ преразпределение на ресурсите/ функция, стабилизационна функция.

Пропорционалното облагане е по-справедлив начин за облагане с данъци в сравнение с поголовното. Същността на пропорционалното облагане се изразява в това, че размерът на данъка остава един и същ, независимо от измененията на облагаемата данъчна база, а данъчното задължение нараства пропорционално с нарастването ѝ.

Държавните приходи могат да се класифицират на - частно-правни.

С корпоративен подоходен данък се облагат юридическите лица.

Личен подоходен данък – данък върху общия доход. С личен подоходен данък се облагат доходите на физическите лица и на едноличните търговци, които имат за източник работната заплата, печалбата от стопанска дейност, дивиденди, ренти, наеми и други.

Държавните разходи могат да бъдат производителни и непроизвод. /субсидия.

Таксите са данъкоподобна приходна форма.

Публичното стопанство се определя като „свкупност от институции, организации и дейности, чрез които държавата осъществява своите административно- управленски функции и участва в икономическия и социалния живот

Като икономическа категория, **държавният бюджет** има следната характеристика:

- правно-техническа;
- финансово-техническа;
- социално-икономическа

Бюджетите могат да се разглеждат от гледна точка на :

- 1.териториални характеристики
- 2.времеви характеристики
- 3.верни са всички**
- 4.финансови характеристики

Данъчната система Се състои от съвкупността от прилаганите в дадена страна данъци, начините на облагане събиран, отчитане и контрол върху данъчното облагане, органите и институциите, които осъществяват облагането, събирането и отчитането на данъците

Елементи на данъка са ???

Източниците на на приходи за държавния бюджет са? Външни и вътрешни

Принципи на данъчно облагане

Парите са стока средство за всеобщ еквивалент

Акцизите са косвени данъци

Отбягването на данъци – легално или нелегално

Приключването на бюджета става в края на бюджетната година и представлява процес на установяване на общия обем и структурата на фактически постъпилите приходи и действително извършените разходи в рамките на бюджетната година.

Коя от следните функции на парите е свързана с погасяване на задълженията ?- Втората функция на парите - средство за плащане, се свързва с погасяването на задължения. Към тях могат да бъдат отнесени плащанията по кредити, данъчните задължения, такси, комисиони, глобите и други.

Данъкът е финансово-икономическа категория, която има две основни характеристики, а именно: правно-техническа и социално-икономическа.

Облагането с данъци е приоритет на законодателната власт. Поради това едната от характеристиките на данъка е правно-техническата, която определя данъка като законосъобразно, задължително и принудително плащане на гражданите и фирмите в полза на държавата.

Методи за акумулирането на средства в държавния бюджет са данъчни данъкоподобни и неданъчни.

Косвените данъци са регресивни.

1. Елементи на данъка са?- правно-техническа и социално-икономическа; обект , платец, данъкносител, кредитор, мащаб, единица ДДС – Косвен данък

1.1. Функции на данъка-фискална, социална и икономическа

2. Източниците на приходи за държавния бюджет са?- вътрешни външни

3. Финансите са ?- финансите са: фискалната функция, разпределителна функция, алокативна/ преразпределение на ресурсите/ функция, стабилизационна функция.

4. Методите за акумулиране на средства в държавния бюджет са- даначни, неданъчни и данъкоподобни

5. Акцизът е ?- косвен данък, който се събира от потребителите чрез цените на някои стоки.

Практическото използване на чистото акцизно облагане на някои стоки и услуги се

характеризира с два основни момента:

облагане на луксозната консумация;

облагане на вредните за здравето на хората стоки.

6. Отбягване на данъци- Крайният резултат от отбягването на данъка е намаляване на приходите в държавния бюджет, т.е. до неговото ощетяване.

7. При пропорционалното данъчно облагане...- Пропорционалното облагане е по-справедлив начин за облагане с данъци в сравнение с поголовното. Същността на пропорционалното облагане се изразява в това, че размерът на данъка остава един и същ, независимо от измененията на облагаемата данъчна база, а данъчното задължение нараства пропорционално с нарастването ѝ.

8. Коя от следните функции на парите е свързана с погасяване на задълженията средство за плащане размененно средство запазване на стойността сметна единица-Втората функция на парите - средство за плащане, се свързва с погасяването на задължения. Към тях могат да бъдат отнесени плащанията по кредити, данъчните задължения, такси, комисиони, глобите и други.

9. Приключването на държавния бюджет- Приключването на бюджета става в края на бюджетната година и представлява процес на установяване на общия обем и структурата на фактически постъпилите приходи и действително извършените разходи в рамките на бюджетната година.

10. Бюджетите могат да се разглеждат от гледна точка на :

1.териториални характеристики

2.времеви характеристики

3. верни са всички

4.финансови характеристики

11. Данъкът претставява?- Данъкът е финансово-икономическа категория, която има две основни характеристики, а именно: правно-техническа и социално-икономическа.

Облагането с данъци е приоритет на законодателната власт. Поради това едната от характеристиките на данъка е правно-техническата, която определя данъка като законосъобразно, задължително и принудително плащане на гражданите и фирмите в полза на държавата.

12. Данъчната система- Се състои от съвкупността от прилаганите в дадена страна данъци, начините на облагане събиран, отчитане и контрол върху данъчното облагане, органите и институциите, които осъществяват облагането, събирането и отчитането на данъците

13. Публичното стопанство-публичното стопанство се определя като „свкупност от институции, организации и дейности, чрез които държавата осъществява своите административно- управленски функции и участва в икономическия и социалния живот

14. С личния подоходен данък... - С личен подоходен данък се облагат доходите на физическите лица и на едноличните търговци, които имат за източник работната заплата, печалбата от стопанска дейност, дивиденди, ренти, наеми и други.

15. В сравнение с пропорционалното облагане поголовния данък е - Пропорционалното облагане е по-справедлив начин за облагане с данъци в сравнение с поголовното

16. Косвени данъци са - /регресивни/. Косвените данъци обхващат и облагат дохода при неговото разходване за покупка на стоки ли заплащане на услуги, в цените на които те са предварително „калкулирани“. Ето защо може да се каже, че с косвените данъци се облага доходът при неговото разходване за покупка на предмети за потребление и заплащане на услуги, в цените на които те предварително са включени и по същество водят до увеличаването им. Това са акцизи, мита и ДДС.

17. Като икономическа категория, държавният Бюджет има следната характеристика

- правно-техническа; финансово-техническа; социално-икономическа;

18. Публичното стопанство..... - се определя като „съвкупност от институции, организации и дейности, чрез които държавата осъществява своите административно- управленски функции и участва в икономическия и социалния живот

19. Таксите са.... - данъкоподобна приходна форма

20. Парите са? - техническо средство за осъществяване или стока, средство за всеобщ еквивалент

21. Държавните разходи могат да бъдат ... - производителни и непроизвод. /субсидия

22. С личния подоходен данък. - личен подоходен данък – данък върху общия доход;

23. С корпоративен подоходен данък се облагат - юридическите лица

24. Държавните приходи могат да се класифицират като - частно-правни

25. Отбягването на данъци - легално и нелегално отбягване

26. Пропорционалното облагане - е по-справедлив начин за облагане с данъци в сравнение с поголовното. Същността на пропорционалното облагане се изразява в това, че размерът на данъка остава един и същ, независимо от измененията на облагаемата данъчна база, а данъчното задължение нараства пропорционално с нарастването ѝ. Данъчната норма не зависи от величината на данъчната основа...

27. Финансовата система включва - Фискалните и нефискални

28. Според предмета на облагане данъците са? - Преки и косвени

29. Държавните кредити НЕ са ? – всички са верни

30. Някои от съществените принципи при съставяне на държавен бюджет са: съгласуване на потребители и средства

31. Данъкът НЕ изпълнява - екологичка ф-я

32. Според общите си хар. Финансовата политика може да бъде: Кейнсианска или либерална

33. Финансите са: парични отношения, несвързани с ...

34. Принципите на данъчното облагане НЕ ВКЛЮЧВАТ: нелегитимност и противоречие..

35. Функциите на финансите са : разпределителна , контролна и социална

36. Функция на парите:

-разменно средство; средство за плащане; сметна единица; средство за съхранение на стойността.

37. Понятието финанси се свързва с три форми на парични отношения:

- парични приходи и разходи на държавата, които намират синтезирано изражение в държавния бюджет;

- входящи и изходящи парични потоци и тяхното съпоставяне и балансиране, при което стремежът е максимизирането на входящите и минимизирането на изх. парични потоци;

- паричните отношения въобще.

38. Консумативна теория-привърженик е Адам Смит; Кейнсианската теория с основоположник Джон Мейнард Кейнс

39. Най-популярното определение на парите е, че са стока, която съвсем спонтанно се е отделила от другите стоки и е започнала да изпълнява функцията и ролята на всеобщ еквивалент.

40. Специфичните функции на финансите са: фискалната функция, разпределителна функция, алокативна/ преразпределение на ресурсите/ функция, стабилизационна функция.

41. Публичното стопанство се изгражда и функционира на основата на няколко принципа. Те са следните:

Принцип на ефективността; Принцип на справедливостта; Принцип на безпристрасността

42. Основни характеристики на бюджета като икономическа категория:

правно-техническа; финансово-техническа; социално-икономическа;

43. Класифициране на държавните приходи

Според основанието на събиране-частноправни и публичноправни

-Частно-правните приходи са приходи, които държавата получава като собственик на ресурси.

Публично-правните приходи са приходи, които държавата получава в резултат на колективен договор между нея и индивидите за осигуряване на определен кръг публични блага.

Според методите за тяхното набиране: данъчни приходи (около 80% от държавните приходи); неданъчни приходи; данъкоподобни приходи.

• **Според формата на набиране приходите са:** приходи от преки данъци; приходи от косвени данъци; приходи от собственост; приходи от такси, глоби и други свързани категории.

• **Според обекта на облагане приходите могат да бъдат:** от облагане на потреблението; от облагане на доходите; от облагане на богатството; от други дейности.

• **В зависимост от сферите, от които се набират, приходите се подразделят на:**

-приходи от производствената сфера(приходи от държавния сектор, приходи от кооперативния сектор, приходи от общинския сектор, приходи от частния сектор);

-приходи от извънпроизводствената сфера(приходи от такси, определени от

-държавни учреждения; приходи от такси, определени от общински учреждения.

44. Източници на държавни приходи -източник са доходите, реализирани от предприятията, гражданите и домакинствата.

45. Вътрешните източници се свеждат до БВП и националното богатство на една страна, а външните – до БВП и националното богатство на други страни.

46. Методите за акумулиране на финансови средства в специализираната икономическа литература се определят като инструмент, чрез който паричните средства се изземват от съответните източници и се предоставят чрез бюджета на държавата.

47. Данъкоподобните приходи се определят като

плащания, свързани с предизвикана дейност на държавно учреждение във връзка с регистрирането, отчитането и контрола на имущества и доходи. Те се наричат още като „квази данъци“.

48. Бюджетният процес е изключително важен и отговорен процес, който преминава през няколко етапа:

- съставяне на проектобюджета за следващата година;
- обсъждане и приемане на проектобюджета от правителството и народното събрание;
- изпълнение на бюджета;
- приключване на бюджета.

49. Основни принципа на данъчно облагане:

всеобщност, определеност, удобство и евтиност.

50. Данъчната теория и данъчната практика познават няколко начина за облагане с данъци:

- положовно облагане;
- пропорционално облагане;
- прогресивно облагане;
- регресивно облагане.

51. Начини за събиране и внасяне на данъците в приход на държавния бюджет:

- откупна система;
- чрез държавни служители;
- чрез гербова хартия и таксови марки;
- безобложно.

52. Отбягването на данъците в специализираната финансова литература се определя като:

действие или бездействие на платеща (субекта), насочено към укриването на определени факти и обстоятелства с цел да не се плаща или да се намали сумата на дължимия по закон данък. В данъчната практика е известно легално и нелегално отбягване на данъците.

53. Типични легални форми на отбягване на данъка са:

ускорената амортизация, освободена от облагане печалба съобразно действащите законодателни разпоредби и други.

54. Нелегалното отбягване на данъци е свързано с нарушаване на данъчните закони. Съществуват два основни начина – двойното счетоводство и сивата икономика.

Двойно счетоводство е че в дадена фирма се води едно, да го наречем реално счетоводство, което е предназначено за собствениците и заедно с това – друго – нереално, т.е. недостоверно, което пък е предназначено за данъчните органи.

Сивата икономика също е съвременен начин за отбягване на данъци. Нейно конкретно проявление например са укриването на реалните доходи на заетите в различни дейности, обявяването на занижени цени при продажба на недвижими имоти и други активи.

55. Прехвърляне на данъците са:

- прехвърляне на данъка напред; прехвърляне на данъка назад; смесено прехвърляне на данъка.

56. Данъчната система се определя :

като съвкупност от прилаганите в една страна данъци и съответно – тяхната организация.

57. В структурно отношение данъчната система се състои от:

- съвкупността от прилаганите в дадена страна данъци;

- начините на облагане, събиране, отчитане и контрол върху данъчното облагане;

- органите и институциите, които осъществяват облагането, събирането, отчитането и

контрола върху данъците.

58. Данъците се разграничават по обектът или предметът на облагане.

По този признак данъците биват преки и косвени.

59. Преките данъци се разграничават на преки имуществени и преки доходни данъци. Към първите се отнасят данъците върху имуществото, а към вторите – данъците върху доходите.

60. Данъци върху имуществото:

Типични представители на имуществените данъци са:

- данък върху недвижимите имоти;

- данък върху наследствата;

- данък върху даренията;

- данък върху възмездното придобиване на имущество;

- данък върху превозните средства;

- патентен данък.

Всички имуществени данъци се събират в съответствие с изискванията на Закона за местните

данъци и такси. Размерът на всеки един от местните данъци се определя от Общинския съвет в

съответната община с наредба.

61. Освобождаване от данък при имущества :

- когато са на загинали за Република България или при изпълнение на служебния си дълг;

- при производствени аварии и природни бедствия;

- имущество, завещано на Българския червен кръст;

- имущество, завещано на държавата и общините;

- обикновената покъщнина;
- дребния земеделски инвентар;
- библиотеките и музикалните инструменти;
- предметите на изкуството, автор на които е наследодателят;
- неполучените пенсии от наследодателя;
- имуществата в чужбина на български граждани, за които е платен данък върху наследствата в съответната държава.

62. Лизинг.

- отдаването под наем на движимо и недвижимо имущество на бюджетните предприятия;
- действието от опериране на кораби на лицата, осъществяващи морско търговско корабоплаване.

63. Корпоративният подоходен данък бива няколко вида:

- данък върху печалбите;
- данък върху доходите на местните и чуждестранни юридически лица;
- данък върху разходите;
- алтернативен на корпоративния данък, с който се облагат доходите от организиране на хазартни игри, доходите от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество на бюджетните предприятия, доходите от дейност от опериране на кораби, доходи от сделки по чл. 1 от Търговския закон, които са посочени по-горе.

64. Митата изпълняват следните функции: икономическа; фискална; защитна.

Митата са парично плащане на физически или юридически лица, които внасят или изнасят стоки. Същността на икономическата функция на митата се изразява с регулирането на външнотърговските отношения на дадена страна.

65. Основното деление на митата е : вносни (протекционистични) и износни (фискални).

При втория вид рядко се преследват икономически функции.

С вносни мита се облагат внесените в страната стоки.

С износните мита се облагат изнесените от страната стоки.

66. Митата биват:

- фискални – с тях се осигуряват средства за държавния бюджет;
- протекционистични – с тях се създават по-благоприятни икономически условия за

местните производители за сметка на вносителите. Техният размер по принцип е висок;

- запретиелни – с тях вносът на стоки става невъзможен;

-антидъмпингови – с тях се противодейства на дъмпинговите цени при вноса на определени стоки;

-статистически – с тях се обхваща и отчита външната търговия. Техният размер е минимален;

- преференциални – с тях се цели да се облекчи вносът на стоки от определени страни.

67. ДДС - е косвен данък, при който също обект на облагане са всички доставки на стоки и услуги. В крайната фаза този данък обаче се плаща от потребителите на стоката или услугата.

68. ДДС съдържа няколко елемента:

-данъчна база – представлява определен стопански факт или дейност, която подлежи на облагане с данък;

- данъчна ставка – свързва данъчната база и данъчното задължение за определен отчетен период;

- данъчно задължение – сумата, която според действащия закон трябва да се внесе в

приход на държавния бюджет.

69. Системи на облагане с ДДС – многофазна и еднофазна.

Многофазната система е по-стара и вече почти не се прилага. При нея данъкът се събира на всяка фаза на стопанския оборот, т.е. на практика се получава натрупване на данък върху данък и колкото по-дълга е веригата, толкова по-голям ще е размерът му. При еднофазната система независимо от това, колко оборота ще извърши една стока, тя се облага с ДДС само веднъж, т.е. само за един от оборотите ѝ.

70. Координаторът (ръководната инстанция) има право:

- да определя производствените планове, т.е. комбинациите от ресурси;
- да издава заповеди, създава стимули и налага санкции върху персонала;
- да получава крайния резултат (остатъка) от дейността;
- да променя провно-организационния статут на предприятието или да го продаде.

71. Собствениците на ресурси (напр. персоналет):

- продава част от своите права (напр. върху труда си);
- следва доброволно указанията и търпи санкциите на ръководната инстанция.

72. Персонални предприятия.

Налице е тясна връзка между предприятие и собственик. Такива предприятия в нашата страна са:

- **Едноличен търговец (ЕТ);** е малко и е свързано тясно с физическото лице, което го притежава; то няма характер на юридическо лице. Физическото лице предоставя капитала на предприятието и единствено на него принадлежи остатъка (резултата) от дейността му. За дълговете му собственикът отговаря и с личното си имущество, което е известно като „неограничена отговорност”

• **Събирателно дружество („с-ие“)**; е юридическо лице. То е образувано от съдружници, които отговарят солидарно и неограничено за задълженията на дружеството (предприятието). При вземане на решения с мнозинство те разполагат с по един глас. Всеки съдружник (собственик) има право да управлява и представлява дружеството. Съдружниците, неучастващи в управлението, могат да се осведомяват за работите му, да преглеждат книгите му и да искат обяснение от управителите.

• **Командитно дружество (КД)**. се различава от събирателното по това, че някои от собствениците са ограничено отговорни, т.е. отговарят само до размера на дяловата си вноска и личното им имущество остава незасегнато. Управлението и представителството на дружеството (юридическо лице) се извършва от неограничено отговорните съдружници. Ограничено отговорните не могат и да спират техните решения. Те имат право само да преглеждат търговските книги и да поискат препис от годишния финансов отчет.

Капиталовите предприятия са най-важните в икономиката, защото по-голямата част от икономическата дейност се осъществява от тях. Те по правило са средни и големи, винаги са юридически лица. Такива са:

• **Дружеството с ограничена отговорност (ООД)**; е най-разпространената капиталова форма, характерна предимно за средни предприятия. При него собствениците притежават дялове от капитала и отговарят за задълженията на предприятието до техния размер. Те имат право:

- да участват в управлението;

- да участват в разпределението на печалбата;

- да бъдат осведомявани за хода на дружествените дела;

- да преглеждат книгата на дружеството;

- да получат ликвидационен дял.

• **Акционерното дружество (АД)**; е форма, характерна за по-големи предприятия. При дружеството с ограничена отговорност минималният задължителен капитал е символичен (2 лв.), при акционерното дружество той е 50 хил. Лв.

• **Командитното дружество с акции (КДА)**. е сравнително рядка форма за регистриране на

стопанско предприятие. Разликата между нея и командитното дружество е, че дяловете на

ограничено отговорните собственици е под формата на акции, което позволява набирането на по-голям капитал.

73. Оперативните финансови решения засягат управлението на краткотрайните активи в предприятието (материални запаси, пари и др.) и начините за финансирането им от дългосрочни и краткосрочни финансови източници.